

(דף רכ"ב ע"א) (מלכים א יז) וַתֹּאמֶר חַי יְיָ אֱלֹהֶיךָ אִם יֵשׁ לִי מְעוֹז כִּי אִם מְלֹא כַף קִמְחָה בַּכַּד וּמְעוֹט שְׁמֹן בַּצִּפְפָּחַת וּגּוֹ'. וְהָא הָכָא מְדִידוּ הָוָה בְּהָוָה קִמְחָא, דְּהָא הָוָה בֵּיהּ מְלֹא כַף קִמְחָה בַּכַּד, כַּף הוּא מְדִידוּ דִּילֵיהּ, וְאַתְחַזִּי דְלֹא שְׂרִיזִין בֵּיהּ בְּרַכּוֹן, הוֹאִיל וְקֹאִים בְּמִדְהָ. מַה כְּתִיב, (מלכים א יז) כִּי כַה אָמַר יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּד הַקִּמְחָה לֹא תִכְלָה וְצִפְפָּחַת הַשְּׁמֹן לֹא תִחְסַר עַד יוֹם תַּת יְיָ גִּשְׁמִים.

תַּת, תַּתֵּן כְּתִיב, מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּבִכָּל דְּרָא לֹא אֲשַׁתְּכַח מָאן דִּיזְכִּי לְזַכּוֹ כְּהֵא אֶתְתָּא, וְעַל דָּא כְּתִיב תַּתֵּן, אֲנִת תַּתֵּן מִטְרָא עַל עַלְמָא, בְּגִין דִּזְכּוּתָּהּ סְגִי.

וְכְתִיב (מלכים א יז) כִּד הַקִּמְחָה לֹא כָלְתָה וְצִפְפָּחַת הַשְּׁמֹן לֹא חָסַר כְּדַבֵּר יְיָ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֱלֹהֵהּ. וְכִי אִם הָוָה קִמְחָא דְקִימָא בְּמִדְיָהּ, דְּהָוָה מְלֹא כַף קִמְחָה, לֹא פִסְקוּ מִנֵּיהּ בְּרַכָּאן בְּגִין מְלָה דְאֵלֵיהּ, דְכְתִיב כִּד הַקִּמְחָה לֹא תִכְלָה, וְכְתִיב כִּד הַקִּמְחָה לֹא כָלְתָה. מִשְׁפֵּן הָעֲדוּת אִף עַל גַּב דְּקִימָא בְּחוֹשְׁבֵנָא, הוֹאִיל וְאַתְפְּקֵד עַל יְדָא דְמִטְשָׁה, כָּל שְׁפֵן וְכָל שְׁפֵן דְשְׂרִיזִין בֵּיהּ בְּרַכָּאן. וְעַל דָּא כְּתִיב, אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁפָּן מִשְׁפֵּן הָעֲדוּת אֲשֶׁר פִּקֵּד עַל פִּי מִטְשָׁה.

אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁפָּן. (שמות לח) רַבִּי חִזְקִיָּה פִתַּח וְאָמַר, (שמות ג) אֵל תִּקְרַב הַלּוֹם שֶׁל נְעֻלְיָךְ מֵעַל רִגְלֶיךָ וּגּוֹ'. הָא קָרָא אוּקְמוּהָ, דְפִרִישׁ לֵיהּ קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְאַתְתִּיהּ, בְּגִין לְאַתְדַּבְּקָא בְּשִׁכְנֵתָא, דְכְתִיב, (שמות ג) כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא. אֲדַמַּת קֹדֶשׁ, דָּא שְׁכִינְתָּא, אֲתַדְּבֹקוּתָא קַדִּישָׁא אֲתַדְּבֵק מִטְשָׁה בְּהֵיא שְׁעֵתָא לְעֵילָא.

דְּכִדִּין קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קָשִׁיר לֵיהּ בְּחִבְיּוּתָא דְלְעֵילָא, וְאַתְפְּקֵד רַב מְמַנָּא עַל בֵּיתָא, וְאֵיהּ גְזִיר, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֵבִיד, דְכְתִיב, (במדבר טז) וּפְצַתָּהּ הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ וּגּוֹ', וְכְתִיב (במדבר טז) וַיְהִי כַכִּלּוֹתוֹ לְדַבֵּר וּגּוֹ', וְתַפְקַע הָאֲדָמָה. וְכְתִיב, (במדבר י) קוּמָה יְיָ. שׁוּבָה יְיָ. הָדָא הוּא דְכְתִיב אֲשֶׁר פִּקֵּד עַל פִּי מִטְשָׁה. עַל פִּי מִטְשָׁה אֲתַתְּקוֹן, וְאַתְפְּקֵד בְּכֵלָא. פְּקִידָה דְמִשְׁפָּן הָוָה עַל יְדָא דְמִטְשָׁה, דְכְתִיב (שמות ג) פִּקֵּד פְּקִדְתִּי אֶתְכֶם, דְאֵיהּ הָוָה קוּל, דְאֵפִיק לְהָוָה דְבוּר, וְעֵבִיד לֵיהּ פְּקִידָה לְנַפְקָא מִן גְלוּתָא. וְהִשְׁתָּא אֲתַתְּקֵדָא לְאִמְשָׁכָא קַדְשָׁה מְעֵילָא לְתַתָּא, כְּמָה דְאֵתָּא אָמַר (שמות כה) וְעִשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם.

וּבְצִלָּאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטְשָׁה יְהוּדָה וּגּוֹ'. (שמות לח) אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא אֲתַמַּר, דְּהָא בְּצִלָּאֵל מְסֻטְרָא דִּימִנָּא הָוָה, וְאֵיהּ אֲתַתְּקִין תְּקוּנָא דְכֵלָא. וְתוּ, דְהָא יְהוּדָה אֵיהּ שְׁלִיטָא וּמְלָכָא עַל כָּל שְׂאֵר שְׁבֻטִין, וּמִנֵּיהּ נִפְקָא מָאן דְאֲתַתְּקִין כָּל מִשְׁבְּנָא. בְּצִלָּאֵל, הָא אוּקְמוּהָ, בְּצִל אֵל, וּמָאן אֵיהּ בְּצִל אֵל. דָּא יְמִינָא. וְתוּ, מְסֻטְרָא דָּא אֲתַתְּקִין כֵּלָא, וְיִרִית חֲכָמָתָא לְמַעַבְד כָּל עֵבִידָא.

וְאֵתוּ אֶהְלִיאָב בֶּן אַחִיסָמֵךְ לְמִטְשָׁה דוּ, דָּא אֵיהּ מְסֻטְרָא דְשְׁמָאֵלָא, דָּא אֵיהּ מְסֻטְרָא דְדִינָא קְשִׁיא, (נ"א קַדִּישָׁא) וְהָא אוּקְמוּהָ, דְהָא מִתְרִין סְטְרִין אֵלִין, אֲתַעֲבִיד מִשְׁבְּנָא, וְאַתְתְּקִין בְּהוּ, לְאַתְקִין שְׂרָא בְּהוּ, לְמַהוּי בֵּין יְמִנָּא וּשְׁמָאֵלָא, וְהָא אֲתַמַּר וְאוּקְמוּהָ.

פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים מח) יְפֹה נוֹף מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ הִר צִיּוֹן יִרְפָּתִי צְפוֹן קְרִית מְלֶכֶךְ רַב. תָּא חֲזִי, כִּד בְּרָא קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַלְמָא, אֲשֶׁדִּי חַד אַבְנָא יִקְרָא מִתְחַת פְּרָסִי יִקְרִיָהּ, וְשָׁקַע עַד תְּהוּמָא,

וְרִישָׁא חֲדָא דְהָהוּא אַבְנָא נְעִיץ גּוֹ תְהוּמִי, וְרִישָׁא אַחְרָא לְעִילָא, וְהָהוּא רִישָׁא אַחְרָא עֲלָא, אִיהוּ חַד נְקוּדָה (עֲלָא) דְקִימָא בְּאַמְצְעִיתָא דְעֲלָמָא, וּמִתַּמֵּן אַתְּפִשְׁט עֲלָמָא לִימִינָא וּשְׂמָאלָא וְלְכָל סְטָרִין, וְאַתְקַיִם בְּהֵיא נְקוּדָה אַמְצְעִיתָא, וְהֵיא אַבְנָא אַתְקָרִי שְׁתִּיה, דְמִנָּה אַשְׁתִּיל עֲלָמָא לְכָל סְטָרִין. תּוֹ שְׁתִּי"ה, שְׁתִּי"ה, קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׁוִי לָהּ לְמַהֲוִי יְסוּדָא דְעֲלָמָא וּשְׁתִּילוֹ דְכָלָא. (דף רכ"ב ע"ב)

בְּתַלְת גּוּוּנִין אַתְּפִשְׁטת אַרְעָא סְחַרְנִיה דְהָהוּא נְקוּדָה, אַתְּפִשְׁטוּתָא קַדְמָאָה, סְחַרְנִיה דְהָהוּא נְקוּדָה, כָּל צַחוּתָא וְזַכוּתָא דְאַרְעָא קִימָא תַמֵּן, וְתַמֵּן אִיהוּ. וְהֵיא קִימָא לְעִילָא עַל כָּל אַרְעָא סְחַרְנִיה דְהָהוּא נְקוּדָה. אַתְּפִשְׁטוּתָא תַנְיִנָא, סְחַרְנִיה דְהָהוּא אַתְּפִשְׁטוּתָא קַדְמָאָה, לָאו אִיהוּ צַחוּתָא וְזַכוּתָא כְּהָהוּא קַדְמָאָה, אֲבָל אִיהוּ דְקִיק וְצַח בְּצַחוּתָא דְעַפְרָא, יְתִיר מִכָּל שְׂאֵר עַפְרָא אַחְרָא. אַתְּפִשְׁטוּתָא תְּלִיתָאָה, אִיהוּ חֲשׁוּף וְגַסוּ דְעַפְרָא יְתִיר מִכָּלָהּ, וְסְחַרְנִיה דְהֵיא, קִימִין מִיַּין דִּימָא דְאוּקְיָנוּס, דְאַסְחַר כָּל עֲלָמָא. אַשְׁתַּכַּח דְהָהוּא נְקוּדָה קִימָא בְּאַמְצְעִיתָא, וְכָלָהּ גּוּוּנִין דְאַתְּפִשְׁטוּתָא דְעֲלָמָא סְחַרְנִיה.

אַתְּפִשְׁטוּתָא קַדְמָאָה אִיהוּ בִי מִקְדָּשָׁא, וְכָל אֵינּוֹן הֵיכְלִין וְעֶזְרוֹת, וְכָל הָהוּא תְּקוּנָא דִילִיה, וִירוּשָׁלַם, וְכָל מְתָא מְשׁוּרָא וְלָגוּ. אַתְּפִשְׁטוּתָא תַנְיִנָא, כָּל אַרְעָא דִישְׂרָאֵל דְאַתְקַדְשַׁת בְּקַדוּשָׁה. אַתְּפִשְׁטוּתָא תְּלִיתָאָה, אִיהוּ כָּל שְׂאֵר אַרְעָא, אַתְרֵי בִי מוֹתְבָא דְשְׂאֵר עַמִּין. וְיִמָּא דְאוּקְיָנוּס דְסְחַרָא כָלָא.

וְהֵיא אוּקְמוּהָ, דְרִזָּא דָא גּוּוּנִין דְעִינָא, דְסְחַרְן לְהָהוּא נְקוּדָה דְאַמְצְעִיתָא דְעִינָא, דְאִיהוּ חִיזוּ דְכָל עִינָא, כְּגוּוּנָא דְהֵיא נְקוּדָה אַמְצְעִיתָא דְקְאֻמְרוֹן, דְאִיהוּ חִיזוּ דְכָלָא, וְתַמֵּן קָאִים בֵּית קַדְשׁ הַקְדָּשִׁים, וְאַרְוֹן וְכַפְרֵת, דְאֵינּוֹן חִיזוּ דְכָלָא. אַשְׁתַּכַּח, הָהוּא נְקוּדָה חִיזוּ דְכָל עֲלָמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, יִפָּה נוֹף מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ חַר עֵינֵי וְגו'. יִפָּה: שְׁפִיר הָהוּא חִיזוּ וְחֻדְוָה דְכָלָא. נוֹף: נוֹפָא דְאֵילָנָא דְאִיהוּ שְׁפִירוֹ דְכָלָא.

תָּא חִזִי, שְׁפִירוֹ דְעֲלָמָא, וְחִיזוּ דְעֲלָמָא, לָא אַתְחִזִי בְּעֲלָמָא, עַד דְאַתְבְּנִי וְאַתְקַם מִשְׁכְּנָא, וְעָאל אַרְוֹנָא לָגוּ קַדְשָׁא. מַהֵהִיא שְׁעַתָּא, אַתְחִזִי חִיזוּ דְכָלָא בְּעֲלָמָא, וְאַתְתַּמֵּן עֲלָמָא, וְאַזְלִי בְּהָהוּא מִשְׁכְּנָא וּבְהָהוּא אַרְוֹנָא, עַד דְמַטִּי לְהֵיא נְקוּדָה דְאִיהִי יִפָּה נוֹף חֻדְוָה דְכָלָא. כִּיּוֹן דְמַטוּ לְהַתָּם כְּדִין פְּתַח אַרְוֹנָא וְאַמְר, (תְּהִלִים קל"ב) זֹאת מְנוּחָתִי עַדִי עַד פֹּה אֲשֵׁב כִּי אֲוִיתִיהָ.

רַבִּי יִיסָא אָמַר, הֵיא קְרָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֲמָרָה לִיה, בְּשַׁעַתָּא דְאַתְבְּנִי בִי מִקְדָּשָׁא, וְעָאל אַרְוֹנָא לְאַתְרִיהָ. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אָמַר לִיה, עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, כִּד יִשְׂרָאֵל עַבְדִּין רְעוּתִיהָ, דְהֵיא כְּדִין קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְתִיב עַל פְּרָסֵי יְקָרִיָּה, וְחַיִּים עַל עֲלָמָא, וּבְרַכָּה וּשְׁלוֹם וְחַבִּיבוּתָא דְכָלָא אַשְׁתַּכַּח. וְכְדִין אָמַר זֹאת מְנוּחָתִי עַדִי עַד.

וְתָא חֲזִי בְּשַׁעְתָּא דְּבִלְהוּ אֹמְנִין שְׂאֲרוּ לְמַעְבַּד אֹמְנוּתָא, תְּהוּא עֹבְדָא מִמֶּשׁ דְּיִשְׂרָאֵן, אִיהִי
אֲשַׁתְּלִימַת מְגַרְמָה. אֵינֹן יִשְׂרָאֵן, וְאִיהִי אֲשַׁתְּלִימַת עֲבִידְתָּא, אִיהִי מִמֶּשׁ, מְנַלְן, דְּכְתִיב וְתַכֵּל כָּל
עֲבוֹדַת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד.

בְּגִוּוֹנָא דָּא (בראשית ב) וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. וְאִי תִימָא, וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, וְדָאֵי הָכִי הוּא,
דְּכָל עֲלָמָא, אִף עַל גַּב דְּכָל עֲבִידֵן אֲשַׁתְּלִימוּ כָּל חַד וְחַד, עֲלָמָא כְּלָא לָא הוּא נְשָׁלִים בְּקִיּוּמִיהָ,
עַד דְּאֵתָא יוֹמָא שְׁבִיעָאָה, דְּכַד אֵתָא יוֹמָא שְׁבִיעָאָה, כְּדִין אֲשַׁתְּלִימוּ כָּל עֲבִידֵן, וְאֲשָׁלִים בִּיהָ
קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא עֲלָמָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה.
בְּהָאֵי, אֲשַׁתְּלִים בְּקִיּוּמָא כָּל עֲבִידְתָּא דְּעַבְדָּה, וְעַל דָּא וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי.

וְכַד אֲתַבְּנִי בִי מִקְדֵּשָׁא, כָּל עֲבִידְתָּא דְּאֲתַעְבִּיד, אִיהִי מְגַרְמָה אֲתַעְבִּידְתָּ. אֲמִנִין יִשְׂרָאֵן, וְעֲבִידְתָּא
אֲתַחֲזִיאַת לֹזֵן לְמַעְבַּד, וְאֲתַרְשִׁימַת קְמִייהוּ, וְאֲשַׁתְּלִימַת הִיא מְגַרְמָה. וְהָאֵי אֹיְקָמוּהָ, דְּכְתִיב, (מלכים
א) וְהַפִּית בְּהַבְנוֹתוֹ. וְהַפִּית כְּאֲשֶׁר בְּנָהוּ לָא כְּתִיב. אֶלָּא בְּהַבְנוֹתוֹ. דְּאִיהִי אֲשַׁתְּלִימַת מְגַרְמָה.
וְכְתִיב אֶבֶן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְנָה. בְּנִוְהוּ לָא כְּתִיב. אֶלָּא נִבְנָה הוּא מְגַרְמִיהָ נִבְנָה, וְכֵן בְּכָל עֲבִידְתָּא
דְּאִיהִי קִדְשָׁא, אִיהִי אֲשַׁתְּלִימַת מְגַרְמָה.